

Več kot polovica presežka v plačilni bilanci na račun Nemčije

Od 7. do 13. februarja 2020

Industrijska proizvodnja v predelovalnih dejavnostih z vse šibkejšo rastjo ob koncu leta 2019

Obseg industrijske proizvodnje je bil decembra medletno višji za 1 % (v celem letu: +3 %), od tega je bil v rudarstvu za 19 % nižji (v celem letu: 3,6 %), v oskrbi z električno energijo, plinom in paro pa višji za 2,7 % (v celem letu: -0,8 %). V decembru je industrijska proizvodnja najbolj porasla v visoko (+6,1 %) in v srednje visoko tehnološki proizvodnji (+4,3 %), medtem ko je v srednje nizko tehnološki upadla za 2,6 %. Ti podatki dokazujejo, da Slovenije ohranja izvozni tempo predvsem zaradi dobrega poslovanja farmacevtskega sektorja, elektronske industrije ter v manjšem obsegu letal, medtem ko se je proizvodnja enostavnih kovinskih izdelkov zmanjšala.

Presežek tekočega računa pri 6,7 % BDP v 2019

V letu 2019 je presežek tekočega računa po podatkih Banke Slovenije (plačilna bilanca) znašal 3,2 mrd EUR, kar je bilo za 566 mio EUR več kot v letu 2018. Bolj kot presežek menjave blaga (povečanje za 204 mio EUR) se je povečal presežek menjave storitev (za 338 mio EUR). Primanjkljaj primarnih dohodkov se je glede na leto prej zmanjšal za 122 mio EUR, primanjkljaj sekundarnih dohodkov pa povečal za 98 mio EUR. Po državah smo imeli v letu 2019 največji presežek na tekočem računu z Nemčijo (1,2 mrd EUR oz. 54 %), Hrvaško (623 mio EUR), Francijo (476 mio EUR), Rusijo (267 mio EUR) ter Srbijo (263 mio EUR), največji primanjkljaj pa z Avstrijo (500 mio EUR), in sicer predvsem zaradi velikega uvoza industrijskih izdelkov, ki se uporabljajo v slovenski predelovalni dejavnosti, in trgovskih izdelkov za splošno rabo.

V 2019 izvoz v Švico nižji za tretjino

Podatki iz plačilne bilance pri blagu že izločajo učinek trgovine z zdravili, ki je v uradnih podatkih o blagovni menjavi na Statističnem uradu RS še prisoten. Izvoz se je tako v 2019 nominalno povečal le za 2,8 %, uvoz pa za 2,2 %. Presežek izvoza nad uvozom blaga je znašal 1,3 mrd EUR. Tudi k tej rasti je prispevalo blago, ki v Sloveniji ni proizvedeno (energenti), saj se je denimo izvoz na Hrvaško povečal kar za 389 mio EUR. Skupaj z Nemčijo (109 mio EUR večji izvoz), sta ti dve državi predstavljali več kot polovico deleža povečanja izvoza na trge EU, ki so predstavljali 78-odstoten delež. Med večjimi trgi se je znižal izvoz v Avstrijo (-2,8 %), Italijo (-11,1 %) in na trge EFTA (predvsem Švica), in sicer za tretjino.

Slovensko gradbeništvo v tujini vsaj v 2019 uspešnejše kot tujci pri nas

Presežek storitvene menjave je v letu 2019 znašal 3 mrd EUR, kar je za 338 mio EUR več kot v letu 2018. Pri tem se je najbolj povečal presežek gradbenih storitev (gradbena dela slovenskih podjetij, opravljena v tujini glede na dela tujih gradbenikov pri nas), pred presežki storitev predelave blaga, telekomunikacijskih storitev ter potovanj. Najvišji pozitivni saldo so dosegle transportne storitve in potovanja (oboje po 1,4 mrd EUR). Izvoz vseh storitev se je v letu 2019 glede na predhodno leto povečal za 7,1 %, uvoz pa za 4,3 %.

V 2019 manj izplačanih dobičkov v tujino

Podatki o primarnih dohodkih so zanimivi z vidika ocene o prejemkih (kar pride v Slovenijo iz tujini) in izdatkih od dela in kapitala. V tujini so Slovenci zaslužili 450 mio EUR, kar je bilo podobno kot v 2018, tuji državljani pa so pri nas prejeli 197 mio EUR, 25 mio EUR več kot v 2018. Pri kapitalu smo v Slovenijo prejeli za 744 mio EUR prilivov, kar je bilo 50 mio EUR manj (dobički in obresti iz tujine, nakazani v Slovenijo), v tujino pa smo izplačali 1,85 mrd EUR, kar je bilo 170 mio EUR manj kot v 2018. To po naši oceni ti podatki še vedno odražajo naklonjenost tujih investitorjev do Slovenije, ki z zadržanimi dobički povečujejo investicije.

Tujci nam 800 mio EUR, mi njim 20-krat manj

Domače neposredne naložbe v tujini so se v zadnjih dvanajstih mesecih povečale za 126 mio EUR kot posledica povečanja reinvestiranih dobičkov (41 mio EUR) in lastniškega kapitala (35 mio EUR) ter na drugi strani povečanega neto financiranja tujih povezanih družb (50 mio EUR). To pomeni, da so slovenska podjetja na tuje trge vložila 35 mio EUR dodatnega kapitala, kar je po naši oceni nizka vsota, ki ne pomeni velike podpore pri prodoru na izvozne trge. Tuje neposredne naložbe so se v zadnjih 12 mesecih povečale za 80 mio EUR. Večina letnega povečanja izvira iz lastniškega kapitala (1,1 mrd EUR) in

reinvestiranih dobičkov (0,3 mrd EUR), medtem ko se je neto dolg do tujih lastnikov znižal za 0,6 mrd EUR. Večino tujih investicij, merjenih po vrednosti, predstavlja prodajo slovenskih podjetij tujim lastnikom, torej le zamenjavo lastništva.

Evropska komisija s podobno oceno rasti kot lani

Zimska konjunkturna napoved za EU s strani Evropske komisije ni bistveno znižala pričakovanj o gospodarski rasti v letošnjem letu. V tekočem in naslednjem letu naj bi rast v EU-28 znašala pri 1,4 %, kar je podobno kot v letu 2019 (1,5 %). Za območje evro so napovedane nižje rasti, pri 1,2 %. Gradbeništvo in domači sektorji, ki temeljijo na domači potrošnji, bodo ključni za rast. Podobno kot pri Analitiki GZS tudi pri EK ocenjujejo, da se bo število obolelih in umrlih za koronavirusom začelo umirjati po doseženem vrhu v 1. četrletju oziroma bi moralo imeti omejen vpliv na svetovno gospodarstvo. Pri tem seveda opozarjajo, da bi naraščanje števila obolelih in predvsem panika, povezana s tem, lahko ošibila gospodarsko rast v EU. Indikatorji gibanja svetovne industrije so se v zadnjih dveh mesecih izboljšali, vendar večje rasti še ni na vidiku zaradi negativnega prispevka koronavirusa na poslovanje. Indeks ekonomskega presenečenja, ki ga izračunava Citigroup, je pokazal, da so makroekonomski podatki od novembra 2019 dejansko boljši od pričakovanj udeležencev. Vendar nekatere neznanke ostajajo. Prihodnja raven gospodarskega sodelovanja med EU-27 in Združenim kraljestvom še ni znana in bo verjetno drugačna po 1. 1. 2021. V letu 2020 EK pričakuje povprečno ceno sodčka nafte brent pri 60 USD in pri 57 v 2021. Za Slovenijo je ohranila podobno napoved o rasti v 2020 in 2021, in sicer pri 2,7 %, medtem ko so oceno za leto 2019 znižali na 2,5 %, kar je nižje od naše ocene (2,9 %).

Dogodki v prihodnjem tednu: trg dela in razpoložanje slovenskih potrošnikov

Dan objave	Kazalec	Vir oz. poročevalec	Pomen
17. 2. 2020, ponedeljek	Plače zaposlenih pri pravnih osebah, Slovenija, december 2019	Statistični urad RS	Dinamika izrednih izplačil ob koncu leta
18. 2. 2020, torek	Delovno aktivno prebivalstvo, Slovenija, december 2019	Statistični urad RS	Zaposlitvena dinamika po dejavnostih
18. 2. 2020, torek	Anketa ZEW, gospodarsko razpoloženje v Nemčiji	Leibniz Centre for European Economic Research	Ocena razpoloženja 350 ekonomistov in analitikov o srednjeročnem stanju nemškega gospodarstva
18. 2. 2020, torek	Naročila strojev na Japonskem, december 2019	Economic and Social Research Institute	Vpliv na verige vrednosti v Aziji
19. 2. 2020, sreda	Indeksi cen storitev pri proizvajalcih, Slovenija, 4. četrletje 2019	Statistični urad RS	Vpliv na storitven del inflacije
19. 2. 2020, sreda	Odločitev kitajske centralne banke o obrestni meri	Kitajska centralna banka	Vpliv na potrošnjo in investicije na Kitajskem
20. 2. 2020, četrtek	Statistika gradbenih dovoljenj za stavbe, Slovenija, januar 2020	Statistični urad RS	Vpogled v dinamiko gradnje stavb v 2020
20. 2. 2020, četrtek	Mnenje potrošnikov, Slovenija, februar 2020	Statistični urad RS	Razpoloženje domačih potrošnikov in vpliv na domačo potrošnjo
21. 2. 2020, petek	Indikator razpoloženja v storitvenih dejavnostih v Združenem kraljestvu, Markit	IHS Markit	Glavni dejavnik BDP Združenega kraljestva

Bojan Ivanc, CFA, CAIA
glavni ekonomist pri Analitiki GZS

Semafor napovedi

Kazalnik	Zadnja/predhodna vrednost	Ciljna vrednost (ocena Analitike GZS)	Stopnja negotovosti ocene (1=nizka, 5=zelo visoka)
Odločitev kitajske centralne banke o obrestni meri	4,15 % (20. 11. 2020)	4,10 %	3
Naročila strojev na Japonskem, brez ladij, zadnje četrletje 2019	5,3 % (3. četr. 19/ 3. četr. 18)	-15 % (4. četr. 19/ 4. četr. 18)	4
Mnenje potrošnikov, Slovenija, februar 2020	-12 (jan. 19)	-14 (feb. 20)	2